

משרד התקשורת

רשות הדואר

פעולות ביקורת

בהנהלת רשות הדואר ובלשכת שר התקשורת נבדק נושא הנוגע למסמך שכתב עובד הרשות, ובו דיוקן פוליטי ואישי של חברי מועצת הרשות ועובדים בכירים שלה.

שרטוט דיוקן פוליטי ואישי של חברי מועצת הרשות ועובדיה בידי עובד הרשות

1. לאחר הקמת הממשלה, בתחילת שנת 2001, הכין עובד בכיר (להלן - העובד) ברשות הדואר (להלן - הרשות) דיוקן פוליטי ואישי של חברי מועצת הרשות (להלן - המועצה) ועובדים בכירים שלה - 74 במספר (להלן - המסמך). במסמך ציין העובד את השתייכותם המפלגתית וכן את דעתו על אופיים וכישוריהם של חברי המועצה ועובדיה הבכירים, והמלצות לנהוג בהם לשבט או לחסד על פי השתייכותו המפלגתית של כל אחד מהם, כגון: "צריך להחליפו באיש המשרד מטעמנו"; "סילבן לא יאריך את כהונתו"; "מכוחותינו"; "אני תומך בהחלפת המנכ"ל מהר ככל האפשר"; "צריך...להצר את צעדיה"; "טיפוס דוחה וכמובן מפלגת העבודה"; "מסוכן"; "לא אוהב לעבוד אבל איש המחנה הלאומי וזה חשוב"; "כיפה סרוגה על הראש"; "חבר מרכז הליכוד". על עצמו כתב העובד: "צריך להתקדם מהר".
2. מטרתו של המסמך, כפי שעולה לכאורה, לתת לבעלי סמכות ברשות מידע על נטיותיהם הפוליטיות של האנשים המנויים במסמך לצורך החלטה על עתידם ברשות.
3. במענה לשאלות שנשאל במשרד מבקר המדינה, הודה העובד בכתיבת המסמך והסביר כי הכין אותו על פי בקשתו של עו"ד פרטי שהוא פעיל מפלגת הליכוד ומקורב לשר התקשורת הנוכחי מר ראובן ריבלין (להלן - השר), על מנת שתוכנו יועבר לידיעת השר. עו"ד שנחקר בידי מנכ"ל משרד מבקר המדינה, מכוח סעיף 26 לחוק מבקר המדינה, התשי"ח-1958 (נוסח משולב), הכחיש מכול וכול קשר למסמך ולתוכנו.
4. בישיבת ועדת ארגון של המועצה שהתקיימה ב-30.9.02 הציע יו"ר המועצה, שהוא גם המנכ"ל בפועל, לקדם את העובד ל"משרה מיוחדת" ששכרה 60%-65% משכר מנכ"ל הרשות.

5. במכתב ששלח משרד מבקר המדינה ליו"ר המועצה ב-13.10.02 נתבקש היו"ר להודיע למשרד מבקר המדינה מה הן הפעולות שנקט או שבכוונתו לנקוט נגד העובד. למכתב צורף, בין היתר, המסמך. בתגובה הודיע יו"ר המועצה בשיחה טלפונית למשרד מבקר המדינה, כי "לא ישקוט" עד שייסיים העובד את עבודתו ברשות. כן כתב במכתב מ-24.11.02 אל משרד מבקר המדינה, כי אכן הוא פועל להפסקת עבודתו של העובד ברשות, וכי במסגרת זו נבדקת "ממש בימים אלה" האפשרות שהעסקתו של העובד ברשות תופסק בהסכמתו. יו"ר המועצה הוסיף במכתבו: "במידה והסכמה שכזו לא תושג, הוריתי, ואף הודעתי על כך בשיבת מועצת הרשות, לנקוט כנגד [העובד] בהליכי פיטורין, על כל המשתמע מכך".

6. אשר להצעתו בעניין העובד בישיבה האמורה של ועדת ארגון מ-30.9.02, הדגיש יו"ר המועצה, בתגובתו מ-3.12.02, כי הצעתו הועלתה קודם שהובאה לידיעתו "עובדת קיומו של המסמך המיוחס לעובד זה"; הצעתו הועלתה מתוך שיקולים ענייניים, אולם משנודע לו שהעובד כתב את המסמך הוא הורה, "בשל חומרת העניין להקפיא את הטיפול בשיבוצו המחודש של העובד, ובמקביל כאמור [הורה] לפעול להפסקת העסקתו ברשות, אם בהסכמה ואם על דרך נקיטת הליך של פיטורין".

7. עניין המסמך והשלכותיו נדון גם בהתכתבות בין מבקר המדינה ובין השר, שהוא האחראי לפעולותיה של הרשות.

8. בתשובה למכתבו של מבקר המדינה אל השר מיום 8.5.02 השיב השר (באמצעות יועצו הבכיר) ב-12.5.02:

1. "המסמך בכתב יד הגיע ללשכת השר מיד עם כניסתו לתפקידו, במרץ 2001, והונח על שולחנו.

2. שר התקשורת הבין מיד כי המדובר במסמך המשקף כנראה את האינטרסים האישיים של מי שערך אותו, וכי תכליתו לנסות ולהכשיל את השר, והתייחסותו לאמור בו הייתה בהתאם. זאת עוד בטרם הספיק השר להכיר את הנפשות הפועלות ברשות הדואר, ואת שהתחולל בה, כפי שתואר בהרחבה בדו"ח מבקר המדינה.

3. ימים אחדים לאחר מכן..... במהלך ישיבת ממשלה [הוצג המסמך לפני השר], דבר המלמד כי הוכנו ממנו עותקים נוספים בטרם נשלח ללשכת השר.

4. המסמך, כפי שציינתי, אכן מדבר בעד עצמו, הן מבחינת תוכנו והן מבחינת סגנונו הגס, ומן הסתם - לנוכח היכרותו המעמיקה של משרד מבקר המדינה עם רשות הדואר ועם התופעות החמורות שהתגלו בקרב בכיריה - גם לא הפתיע אותך הדבר".

9. במכתבו של השר אל מבקר המדינה ב-17.11.02 מסר השר (גם הפעם באמצעות יועצו הבכיר):

"בהמשך לחילופי המכתבים בעניין שבנדון, ולשיחות הטלפון ביניך ובין שר התקשורת, מבקש השר לשוב ולהדגיש כי מעולם לא פעל על פי ה'המלצות' שנכתבו במסמך, וכי איש מן הנזכרים בו לא נפגע כתוצאה מכתיבתו.

שניים מן הבכירים ביותר שנוכרו באותו מסמך אכן סיימו את תפקידם בתקופת כהונתו של השר, אך הם בחרו להתפטר בעצמם, לנוכח ממצאיו החמורים של דו"ח מבקר המדינה שעסק ברשות הדואר, וללא כל קשר לאזכורם במסמך.

אשר על כן, אין ברעת השר לנקוט בעצמו כל צעד בעניין".

10. ב-1.1.03 הופסקה העסקתו של העובד ברשות, בהתאם להחלטת מועצת הרשות מיום 19.1.03. החלטתה של מועצת הרשות אושרה בידי שר התקשורת והממונה על השכר והסכמי העבודה במשרד האוצר, כנדרש בחוק.

11. מבקר המדינה ראה לנכון להביא מקרה זה, כדי לחזור ולהדגיש את שאמור להיות מובן מאליו, כי מקומו של מסמך אשר כזה לא יכירנו בשירות הציבורי בישראל.